

Redactare: Cosmin Perța
Tehnoredactare: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Laurențiu Midvichi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GOJA, ANCA

360° / Anca Goja. - Pitești : Paralela 45, 2018

ISBN 978-973-47-2836-7

821.135.1

Copyright © Editura Paralela 45, 2018

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar
conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.edituraparelela45.ro

ANCA GOJA

360°

Editura Paralela 45

Cuprins

I

Desenul din podea / 11

Accident / 14

Alarma / 16

Bărbatul cu trabuc / 18

Aniversare / 21

Big Girl / 23

Castane / 25

Coșul / 28

Depărtare / 30

Două lumi / 32

Concertul / 34

Douăzeci și opt / 36

Dungi de lumină pe pânțelele tău / 39

După-amiază în cartier / 42

Furtuna / 44

În noapte / 46

După 20 de ani / 48

Înmormântare / 50

Întârziatul / 52

Just Married / 54

La coafor / 56

Jocul / 58

Love Story / 61

Taxi / 63

Monotonie / 65

Mucus / 67

Nenea Organ, un fel de Moș Crăciun / 71

Motocicleta / 73

Norocosul / 75

Sirop / 78

O relație perfectă / 80

Peronul / 83

Petrecerea / 86

Prânzul / 89

Rătăciții / 92

Parfum de vetiver / 94

Rochia albă / 96

Politică / 98

Scara de bloc / 100

Soare negru / 103

Spre Piatra Virgină / 105

Tirbușonul / 109

Trei sute șaiszeci de grade / 112

Țigări și slănină / 114

Zile frumoase / 118

Un loc de veci / 120

Uzina / 123

Întrunirea vicioșilor anonimi / 126

II

Cafea, țigări și o femeie / 133

Cercul prozatorilor din Vamă / 140

Foamea / 158

Prin vălătucii de fum / 164

Gunoii și poveștile vor exista

cât va dăinui lumea / 168

Ceasornicarul / 173

Mache / 179

Sens interzis / 183

Desenul din podea

Dungă umedă lângă dungă umedă. O dată, de două ori, de o sută șaptezeci și opt de ori. Așa se scurgea viața ei, dând cu mopul peste podeaua vechiului spital. Clipele ei se măsurau în urmele mai închise la culoare lăsate de lațele de bumbac cenușiu peste desenul complicat din mozaic. Spitalul era aproape o ruină, ici și colo tencuiala era căzută, fierul paturilor ruginit, noptierele șchioape, perdelele franjurate. Dar mozaicul de pe jos se păstrase aproape intact. Pe Florica o fascina de fiecare dată să urmărească desenele cu personaje colorate, ciudate, însă până acum nu le găsise un sens.

Se vedea o femeie cu părul roșu și un bărbat cu o pălărie ciudată, înconjurați de mulțime. Femeia era îmbrăcată în alb. În centru se profila o clădire înaltă, cu o cruce în vârf. O biserică. Părea a fi o nuntă. Apoi, în nuanțe închise, căci Florica apucase deja să dea cu mopul pe deasupra, apărea din nou femeia cu părul roșu, de data aceasta cu o rochie albastră. Alături de ea era un copil, pe care îl ținea de mână, și bărbatul cu pălărie ciudată.

Lângă acest desen, mozaicul întruchipa copilul într-o poziție nefirească, zburând parcă prin aer, în timp ce în fața lui stătea un cal imens, negru, cu piciorul ridicat. Florica simți un junghi în inimă. Își aminti cărlionții blonzi, gura rozalie murdară de lapte,

Res
râsul gălgâit al copilului, și apoi creștetul lui ca o carne vie, creștetul în care calul năvălaș al vecinului Ilie izbise cu copita. Apoi sicriul mic, atât de mic cum nu mai văzuse niciodată, parfumul înecăcios al florilor și zgomotul sec al pământului căzând peste capacul coșciugului. Un pacient începu să strige gutural: „Apă, apă!”

Înmuie mopul în găleată, îl scurse și apoi desenă o dungă cafe-
nie peste următorul desen. Femeia cu părul roșu stătea într-un pat de fier, ca cele din spital, cu mâinile și picioarele întinse în cele două părți și legate cu noduri mari. Femeia avea ochii holbați și gura deschisă a urllet. Florica nu își mai amintea multe din perio-
ada de după ce copilul murise. Știa doar că fusese la nebuni și își amintea spaima aceea imposibil de descris. O groază de tot și de toți, dar mai ales de șocurile din fiecare dimineață și seară.

Se opri o clipă, își șterse fruntea cu dosul palmei și se uită pe fereastră pe care ploaia lăsase urme de stropi. Cerul era plumburiu, dar într-un colț avea o gaură arsă pe margini de soare, prin care pătrundea un mănunchi albicios de raze. Auzi un geamăt. Cineva striga: „Lasă-mă, lasă-mă! Mi-e frică de păianjeni!” Își făcu curaj și privi desenul în continuare. Femeia cu părul roșu întindea sub soarele zimțat rufe albe, în timp ce bărbatul cu pălărie ciudată tăia lemne, înconjurat de câteva păsări. Era ciudat. Toată pove-
tea aceasta îi era cunoscută. După ce ieșise din sanatoriu, Florica stătuse o vreme acasă, și câștigase ceva bănuți spălând și călcând pentru oamenii mai înstăriți din sat. Fusese o perioadă liniștită, în care încercase să uite coșmarul prin care trecuse. Dar apoi... Îl văzu pe bărbatul cu pălărie ciudată în pădure, alături de un mistreț, în timp ce câțiva vânători îi înconjurau. De acum știa că nu putea fi totul doar o întâmplare. Își amintea nenorocirea: Vasile fusese gonaci la o vânătoare organizată în pădurea din preajma satului și fusese împușcat accidental în picior. Trebuiseră să i-l amputeze, ca

să-i salveze viața. Așa că ea fusese nevoită să își caute o slujbă ade-
vărată, căci banii din spălatul rufelor nu ajungeau pentru amândoi. O rudă care trăia în oraș îi găsisese o slujbă la sanatoriul unde fusese internată, ca femeie de serviciu. Și Florica se văzu în mozaicul de pe jos dând cu mătura printre paturile de fier și își aminti panica pe care o resimțise în primele zile de lucru, spaima aceea din vremea în care fusese internată, și de care nu scăpase pe deplin nici acum.

Florica obosise. Își trase un scaun mai aproape, făcând un zgo-
mot care se suprapunea peste urletele înăbușite ale pacienților. Se așeză, ținând cu o mână coada mopului. Când ridică privirea, văzu în semiîntunerice că o namilă îi urmărea fiecare mișcare. Înțepeni. Apoi își controlează vocea și spuse cât putu de calm:

— Stai blând, Mirciulică. Nu-s eu maică-ta. Fii cuminte și întoarce-te în pat. Io îs Florica, femeia de serviciu. Ți-am dat și zahăr, mai ții minte?

Dar bărbatul apucă de picioare un scaun greu, de metal și se repezi spre ea. Florica mai apucă doar să vadă ultimul desen, per-
fect uscat, în care femeia cu părul roșu stătea întinsă sub o cruce. Apoi închise ochii.

Accident

Reuși să deschidă portiera. Își scoase afară piciorul stâng, se propti în el și, sprijinindu-se cu mâinile de volan, ieși. Piciorul drept îl durea, dar îl putea pune jos. Botul mașinii era făcut acordeon. Un fum negru ieșea de sub capotă. Nici vorbă de motor, se gândi bărbatul. Ochii îi fugiră la stejarul bătrân, cu trunchiul mutilat. El nu se plânge, își spuse, nici să fumege nu poate. Se aplecă și luă de pe scaunul din dreapta telefonul, pachetul de țigări și bricheta. Apoi scoase printre dinți o înjurătură, înconjură școntăcând mașina, deschise portiera din dreapta și bordul. Își găsi portofelul, controlă dacă avea în el toate actele, apoi butonă telefonul.

— Alo! Ascultă-mă bine, că nu-ți spun de două ori. Ia mașina din garaj, suie-te la volan și hai după mine. Am avut un accident, sunt între Popești și Iazuri. Da, sunt OK, ți-am zis că n-am vreme de explicații. Lasă-mă în pula mea și hai odată. Nu spui la nimeni nimic, mă auzi? Nici la nevastă-mea, la nimeni. Și bagă viteză.

Apăsă butonul roșu, apoi desfăcu telefonul și scoase cartela. O păstră și aruncă telefonul într-o tufă. Își aprinse o țigară. Mâinile îi tremurau. Prin fața lui trecu un camion. Se întoarse cu spatele spre el. Mașina merse mai departe. Se băgă într-o tufă și se ușură, forțându-se să termine cât mai repede. Nu voia să fie surprins fără

apărare. Rămase în tufă, pândind. Nu era un drum prea circulat. În curând văzu un autoturism apropiindu-se și îi ieși în întâmpinare.

— Hai odată, în pula mea. Dă-i bătaie, spuse, în timp ce se așeza pe locul din dreapta.

Roțile scrâșniră.

— Ai spus cuiva ceva?

— Nu, șefu', cum ai zis.

— Și ce te-am rugat dimineață, ai făcut?

— Da, șefu'. Le-am ars toate. N-a mai rămas nimic.

— Așa, foarte bine. Fără documente, n-au cum să mă prindă. O anchetă ar putea dura ani de zile. Ia-o spre graniță.

Scoase din portofel pașaportul și se uită la poză. Arăta bine. I se păru chiar că numele cel nou i se potrivea.

Alarma

În după-amiaza aceea de vară, stătea culcată pe canapea, cu o pernă sub cap, și citea o carte, când, în liniștea deplină a apartamentului, se auzi un țipăt prelung, ascuțit, care te pătrundea până în fundul sufletului. Ana țâșni în picioare, își roti privirea prin apartament, dar totul părea în ordine, mai puțin sunetul răvășitor al alarmei. Simțind că începe să i se facă rău, Ana se repezi la măsura telefonului, unde se găsea un vraf de hârtii. Începu să o cerceteze pe fiecare, în timp ce sunetul îi sfredelea creierul. Erau acolo tot felul de notițe: de la numere de telefon, la adrese de e-mail, de la atenționări pe care și le scrisese sieși, ca să nu uite să închidă geamurile atunci când pleacă de acasă, la altele, care îi aminteau să cheme meșterul să repare robinetul de la baie. Dar codul alarmei, nicăieri. Începu să caute în mulțimea de post-it-uri – aceeași poveste. Nici în repertoarul cu numere de telefon nu găsi nimic. Anei i se păru că zgomotul îi afecta vederea.

Fugi în bucătărie și luă la puricat vraful de hârtii de pe cuptorul cu microunde. Apoi deschise dulapul, se urcă pe scaun și făcu vânt teancului de foi de pe raftul de sus. Degeaba, acolo erau doar facturi.

În infernul din apartament se auzi slab soneria. Mai mult moartă decât vie, Ana deschise ușa. În fața ei, vreo douăzeci de

vecini nervoși își agitau brațele și vorbeau. Ana nu înțelegea ce spuneau. „Nu găsesc codul“, strigă Ana, dintr-o suflare, și atunci toți cei douăzeci de vecini dădură buzna în apartament și începură să răscolească hârtiile pe care Ana tocmai le răvășise. Bilețele, coli A4, facturi, foi de caiet zburau toate prin casă, într-o dezordine totală, în timp ce sunetul acut, dureros, zbiera în continuare.

„Am găsit, ăsta e!“, strigă în sfârșit Ana, cu un pătrățel roz în mână, pe care erau trecute câteva cifre. Douăzeci de perechi de palme începură să aplaude frenetic, douăzeci de guri se destinsă într-un singur zâmbet. Ana nu mai transpira. Urmărită de douăzeci de perechi de ochi, Ana merse la panoul alarmei și tastă cele cinci cifre. Sunetul se opri. O clipă fu atât de liniște, încât se auzeau douăzeci și una de răsuflări.

Apoi douăzeci de funduri se așezară pe unde apucară: pe scaune, pe fotolii, pe canapea, pe covor. Și atunci, străfulgerată de o idee, Ana întrebă: „Vreți ceva de mâncare?“ Și, peste câteva minute, cele douăzeci de guri înfulecau lacome felii de pâine cu salată de vinete. În casă nu se auzeau decât plescăiturile mulțumite ale vecinilor.

Bărbatul cu trabuc

Aranjatul îi luase mai mult timp decât crezuse. Era de înțeles, era prima oară când făcea asta cu o femeie. Era cu totul altceva: nu-i era permisă nicio greșeală, nicio neatenție, nicio nesiguranță. Se duse la fereastră și trase perdeaua din dantelă crem, cu model complicat, până în capătul galeriei, pentru ca lumina crudă a amiezii de vară să pătrundă ca printr-un filtru fin în camera mobilată sărăcăcios. Se așeză pe singurul fotoliu din încăpere, mare și mirosind a vechi, pregătindu-se să guste pe îndelete o plăcere îndelung amânată. Luă între degete trabucul de pe măsuta scundă, din lemn de stejar, își trecu ușor degetul arătător pe toată lungimea lui, îi tăie capătul cu o mișcare expertă și îl aprinse la flacăra brichetei Zippo, cadou de la ea. Lumina cădea blând pe brichetă; își privi o clipă chipul reflectat în strălucirea inoxului, admirându-și bărbia sculptată în linii ferme și pielea fină, perfect rasă, a obrazului. În fața ochilor avea patul matrimonial, îmbrăcat în satinul roșu-închis, pe care soarele făcea să joace ape; pânza nu era întinsă perfect, ci boțită neglijent ici-colo. Bărbatul țuguie buzele și suflă ușor un rotocol de fum, prin inelul căruia o privi critic, încercând să-i găsească un defect cât de mic. Dar femeia stătea culcată pe mijlocul patului, imagine a perfecțiunii, cu trupul gol, trandafiri,

parcă pictat de un artist genial, emanând prospețime și mister, cu buclele castanii revărsându-se pe perna satinată, cu o mână adusă leneș sub cap, ca și cum ar fi refuzat să se desprindă cu totul din starea de somnolență, ca și cum i-ar fi spus bărbatului din fotoliu „vino lângă mine, ce mai stai?”. El se ridică încet, lăsă trabucul în scrumiera din metal, își dădu jos capotul de mătase, pe care îl agăță de unul dintre coarnele de cerb fixate pe perete, și se așeză pe pat. Își trecu palma mâinii lent, cu atenție, de la degetele picio-rului, pe care avusese grijă să le dea cu oja Dior Roșu Absolut, preferata lui, urcă spre genunchi, apoi pe coapsă, oprindu-se o clipă pe triunghiul umbros. Continuă pe pântecul ferm, nici prea moale, nici prea tare, acoperit atât de fermecător de un puf abia vizibil, apoi pe coastele realizate cu măiestrie, pe care pielea stă-tea bine întinsă, și, în sfârșit, pe sâni.. Reușise chiar să păstreze un mic detaliu anatomic, aparent nesemnificativ: sânul drept puțin mai mare decât cel stâng, amănunt sesizabil doar de cineva care o cunoștea la perfecție. Își plimbă cu grijă degetul arătător peste buzele subțiri, pline de prospețime, pe urechi și apoi pe tăietura nărilor. Dacă cineva le-ar fi privit acum pentru prima oară, fără să cunoască nimic din trecutul cuplului, ar fi spus că fremătau. Da, era perfectă. Își aminti golul din stomac, nervii, așteptarea, nerăb-darea, mirosul cloroformului, scrâșnetul lamei, răceala umedă a frigiderului, transpirația palmelor când secționa pielea, cu grija de a nu o deteriora, nebunia jupuirii centimetru cu centimetru, amidonul, gustul sării. Bărbatul zâmbi mulțumit, își dădu jos de pe nas ochelarii cu ramă neagră, îi așeză în buzunarul de la piept al cămășii, se ridică de pe pat și luă din spatele lui un cearșaf din satin, la fel cu cel pe care stătea întinsă femeia. O acoperi cu grijă, lăsându-i afară doar capul frumos, cu ochii aceia căprui care îl pri-veau rece din spatele pleoapelor cu gene lungi, pe care le rimelase

îndelung. Apoi ieși din cameră, închizând ușa în urma lui, nu înainte de a lua de pe măsută trabucul încă fumegând și o carte masivă, uzată, pe coperta căreia scria cu litere complicate „Tratat de taxidermie“.

Aniversare

Înaintează grăbit printre trecătorii indiferenți. Trece strada pe roșu, evitând la mustață să fie lovit de o ambulanță. Claxoanele îl enervează. Rumoarea îl sâcăie. Vântul bate sălbatic, abătându-l de la gândurile lui. O bucată de acoperiș zboară de pe un bloc și aterizează cu o bufnitură pe două mașini parcate pe trotuar. Nu vrea decât puțină liniște. Nu vrea decât să gândească.

Intră în scara blocului și simte o ușurare atunci când, închizând ușa, întreaga mixtură de zgomote rămâne undeva în urmă. Urcă sprinten scara și deschide ușa. E bine, e singur acasă. Își scoate pantofii fără să-i deșireteze și se aruncă în fotoliu. Din obișnuință, pornește televizorul pe canalul de știri. Un miting al salariaților din sănătate, care protestează împotriva reducerii salariilor. Silviu apasă pe butonul roșu. Liniște. Liniște deplină.

Trebuie să se gândească. Peste o săptămână e ziua lui. Împlinește 50 de ani. E un prag serios, își spune. Nu mai poate continua așa. Trebuie să cumpănească bine. Să se apuce de sport, altfel în câțiva ani va mai putea să se deplaseze numai cu ajutorul unui baston. Să învețe o limbă străină, așa cum recomandă cercetătorii britanici. O limbă străină e un antrenament bun pentru celulele nervoase. Previne Alzheimerul în 28% din cazuri. Dar dacă îi va spune